

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖ กรมพัฒนาที่ดิน

*****

<p>ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป</p> <p>ชื่อ.....นางสาวจิราพร.....นามสกุล.....ต่อปัญญา..... ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ.....กลุ่ม/ฝ่าย.....สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง..... หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน รุ่น ๑/๒๕๖๗..... สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง..... หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....LDD e-Training กรมพัฒนาที่ดิน..... ตั้งแต่วันที่.....๑๘.....เดือน.....กุมภาพันธ์.....พ.ศ. ....๒๕๖๗.....ถึงวันที่.....๑๙.....เดือน.....กุมภาพันธ์.....พ.ศ. ....๒๕๖๗..... เพื่อ ☒ อบรม ☐ สัมมนา ☐ อื่นๆ ระบุ.....</p>
<p>ส่วนที่ ๒ สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้</p> <p>๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย กรมพัฒนาที่ดิน จัดทำโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำไว้ใช้ในพื้นที่ บรรเทาปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มรายได้ให้ เกษตรกร ซึ่งจะพิจารณาศักยภาพของพื้นที่ในการกักเก็บน้ำ คุณภาพของน้ำ รวมทั้งความพร้อมของเกษตรกร ในการกำหนดพื้นที่ขุดสระน้ำในไร่นาขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ในพื้นที่ทำการเกษตรที่เกษตรกร เป็นเจ้าของและ มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน เป็นโครงการที่เกษตรกรยื่นความประสงค์ขอรับการสนับสนุนแหล่งน้ำ และกรมพัฒนา ที่ดินพิจารณาศักยภาพของพื้นที่ในการกักเก็บน้ำ คุณภาพของน้ำ รวมทั้งความพร้อมของเกษตรกรในการ กำหนดพื้นที่ขุดสระน้ำ โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่ายสมทบ ๒,๕๐๐ บาท/บ่อ</p> <p>หลักการบันทึกข้อมูลระบบบริหารจัดการข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ระบบบริหารจัดการข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ประกอบด้วยเครื่องมือสำหรับผู้ใช้งาน ๔ กลุ่ม ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none">
๑) เกษตรกรผู้ลงทะเบียนขอแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๒) สถานีพัฒนาที่ดิน
๓) สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต
๔) กองแผนงาน <p>ขั้นตอนการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none">
๑) กองแผนงาน กำหนดเป้าหมายจำนวนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๒) เกษตรกร ลงทะเบียนขอแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๓) สถานีพัฒนาที่ดิน คัดเลือกเกษตรกรแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๔) สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตตรวจสอบรายชื่อเกษตรกร
๕) กองแผนงานอนุมัติรายชื่อเกษตรกร

๖) สถานีพัฒนาที่ดิน ลงทะเบียนผู้รับเหมา

๗) สถานีพัฒนาที่ดินบันทึกข้อมูลการทำสัญญากับเกษตรกรผู้รับบริการและผู้รับเหมาที่จะดำเนินการก่อสร้าง และติดตามการดำเนินงานจนกว่าจะแล้วเสร็จ

การคัดเลือกพื้นที่

๑) ต้องเป็นพื้นที่ทำการเกษตรและมีเอกสารสิทธิที่ดินที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกให้ ได้แก่ โฉนดที่ดิน น.ส.๓ น.ส.๓ ก. น.ส.๓ ข. ส.ค.๑ น.ค.๓ กสน.๕ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ส.ป.ก. ๔-๑๔ ส.ป.ก. ๔-๑๘ น.ส.๒ น.ส.๒ ก. พื้นที่ คทช. และพื้นที่โครงการพระราชดำริที่มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกร เอกสารใบรับรองให้ใช้ประโยชน์ที่ดินที่ออกจากกรมป่าไม้และกรมอุทยาน

๒) เป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทาน ขาดแคลนระบบที่จะจัดส่งน้ำไปถึงได้ตลอดปี และประสบปัญหาขาดแคลนน้ำหรือแล้งซ้ำซาก

๓) ต้องเป็นพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ พิจารณาจากคุณสมบัติของดิน ความลาดชันของพื้นที่ไม่ควรเกิน ๑๕% และเป็นดินที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว หลีกเลี้ยงพื้นที่ที่เป็นดินทรายจัด พื้นที่เกลือขึ้นเป็นดินเค็ม พื้นที่ซึ่งมีก้อนหินขนาดใหญ่

๔) ในกรณีขุดสระน้ำความลึกไม่เกิน ๓ เมตร ควรมีพื้นที่ดำเนินการจากปากสระน้ำข้างละ ๒ เมตร ควรมีพื้นที่ดำเนินการ ส่วนในกรณีที่ขุดสระน้ำลึกเกิน ๓ เมตร ต้องมีระยะเว้นไม่น้อยกว่าที่กำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

รูปแบบการก่อสร้าง

การขุดดินให้ได้ขนาดความกว้าง ความยาว ความลึก และลาดด้านข้าง ตามที่กำหนดในแบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นที่เก็บกักน้ำ โดยมีข้อกำหนด ดังนี้

๑) ลาดด้านข้าง การขุดดินจะต้องมีความมั่นคงไม่เกิดการสั่นไถลของลาดตลิ่ง การขุดดินความลึกไม่เกิน ๓ เมตร สามารถใช้ลาดด้านข้าง ๑ : ๑ , ๑ : ๑.๕ และ ๑ : ๒

๒) การขุดดินหากลึกเกิน ๓ ม. ต้องปฏิบัติตาม กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

๓) การขุดดินใกล้แนวเขตที่ดินของผู้อื่นจะต้องมีระยะของขอบสระน้ำห่างไม่น้อยกว่าสองเท่าของความลึกสระน้ำ และนำดินที่ขุดมาถมเป็นคันล้อมรอบสระน้ำหรือปรับพื้นที่ภายในแปลงให้เรียบร้อย

๔) ถ้าพบโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ซากดึกดำบรรพ์ หรือแร่ ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจหรือทางการศึกษาในด้านธรณีวิทยา ให้ผู้ขุดดินปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

กระบวนการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในพื้นที่

- ๑) การรับสมัครเกษตรกร
- ๒) การตรวจสอบพื้นที่
- ๓) การยกเลิกและการสละสิทธิ์เข้าร่วมโครงการ
- ๔) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๕) การขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- ๖) การติดตามผลการขุดสระน้ำ

๒.๒ ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ต่อตนเอง

๑. ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

๒. สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามระเบียบ และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรมากขึ้น

๓. สามารถนำข้อมูลไปประชาสัมพันธ์สัมพันธไมตรีโครงการได้ถูกต้องมากขึ้น

ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

หน่วยงานได้สนับสนุนให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานเป็นแหล่งต้นตุน้ำไว้ใช้ประโยชน์เพื่อทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง หรือในเดือนที่ฝนทิ้งช่วง และเกษตรกรมีพื้นที่ที่สามารถทำการเพาะปลูกไม้ผลและผักสวนครัวได้จากดินบริเวณขอบบ่อ และมีพื้นที่ที่สามารถเลี้ยงปลาได้จากสระน้ำ

หน่วยงานได้บรรลุวิสัยทัศน์ของกรมพัฒนาที่ดิน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

ไม่มี

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

กรมควรจัดทำแอปพลิเคชันสำหรับการคำนวณดินชุดและการพิจารณาสภาพพื้นที่

ลงชื่อ

(นางสาวจิราพร ต่อปัญญา)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

ผู้รายงาน

วันที่ ๒๘ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๓ ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

(/) ทราบ

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุชาติ เจริญทอง)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลำปาง

วันที่..๕..เดือน..มีนาคม...พ.ศ. ๒๕๖๗